

beklagede sig over den Bitterhed, der var ført ind i Debatten. Jeg grundede over, hvem der kunde sigtes til, og jeg kom snart til Klarhed over, at det kunde jo ikke være det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Bramsen), for han taler jo altid meget blidt og elskværdigt, og det gik derfor op for mig, at det ærede Medlem sigtede til mig. Det forbavser mig, thi det er mig ikke bekendt, at jeg har ført noget som helst ind i denne Debat, der kunde berettigede det ærede Medlem til at sige, at jeg har ført Bitterhed ind i Debatten. Jeg har kun sagt ganske simpelt — og det maa jo være det, det ærede Medlem sigter til —, at jeg ved, der er Folk, der sige som saa: Lad nu de sjællandske Bønder ligge, som de have redet, og jeg føjede til, at saadan kan man jo sige, naar man er tilstrækkelig haardhjertet. Men det behøver det ærede Medlem ikke at føle sig truffen af. Det ærede Medlem sluttede jo med at tilkendegive sin Villighed til at forhandle om denne Sag for at komme de sjællandske Bønder, der have lidt Tab ved Sparekassen, i Møde. Jeg udtalte endvidere min Glæde over, at der her i Landet heldigvis var saa megen Samfundsfølelse og Samfølelse, at naar det gik en enkelt Landsdel ilde, vilde man være villig til at træde hjælpende til. Det er gode Egenskaber i vort Folk, og jeg har aldrig tvivlet om, at det ærede Medlem endogsaa i høj Grad er besjælet af disse Egenskaber. Men hvorfor saa tro, at jeg ved mine Udtalelser har kastet nogen som helst Art af Bitterhed ind i Debatten? Det ærede Medlem har jo slet ingen Grund til at føle sig truffen af mine Udtalelser.

Det ærede Medlem spurgte: Hvorledes er der handlet med Den sjællandske Bondestands Sparekasse? Ja, det vide vi jo alle sammen, at Den sjællandske Bondestands Sparekasse har haft en Formand, der har handlet i høj Grad ilde med denne Sparekasse. Men den Gang vi i Fjor forhandlede om Spørgsmaalet om at træde hjælpende til overfor Bankerne, da var der ingen, der spurgte: Hvordan er der handlet med de til disse Banker betroede Midler? Man tog det som en sørgelig Kendsgerning, der forelaa, at der var handlet saa ilde med de betroede Midler, at der var Fare for, ikke blot, at disse Banker vilde gaa fallit, men at de i deres Fald vilde rive adskilligt med sig omkuld, ja, at der ogsaa kunde være Fare for Landets Kredit i Udlandet, dersom man ikke traadte hjælpende til. Og det forekommer mig, at der her er sket en Ulykke, overfor

hvilken der ogsaa er Anledning til at træde hjælpende til. Det gør man dog overalt i Landet, ja, ikke blot her i Landet; men sker der en Ulykke i Udlandet, træder man hjælpende til. Vi saa det forleden, da et stort Jordskælv i Italien afstedkom store Ulykker, hvordan alle Nationer hele Verden over traadte til med Hjælp og Støtte. Ogsaa fra vor Nation kom der Hjælp, og hvis en saadan Ulykke skete her i Landet, vilde alle, som ikke var berørte af den, træde hjælpende til. Men her er der overfor en stor Landsdel sket en Ulykke, og det forekommer mig derfor ganske naturligt at appellere til den Samfundsfølelse, der er i vort Folk. Det er jo ikke noget juridisk Krav, der stilles her. Det er kun en Appel til det danske Folks Velvillie, og den kan kun ytre sig gennem den Velvillie, Nationens Repræsentanter vilde vise overfor den foreliggende Sag.

Det ærede Medlem var betænkelig ved det, fordi man ikke tidligere har betraadt en saadan Vej, og dog forekom det mig, at det ærede Medlem selv viste, at Staten, om ikke paa samme Maade, saa dog i nogen Maade, er traadt hjælpende til, naar der har været Kriser eller Ulykker oppe som f. Eks. i 1857. Det ærede Medlem anførte, at den daværende Finansminister nægtede at træde til, og at den Støtte, der blev ydet fra Statens Side, blev ydet gennem Indenrigsministeren. I saa Henseende skal der ingen Strid være mellem det ærede Medlem og mig. Kan man faa Sagen drejet om til, at det er Finansministeren, der udbetaler de 4 Millioner og i det hele taget bærer Ansvar for det, der skal ske med Den sjællandske Bondestands Sparekasse, skal jeg med stor Fornøjelse træde tilbage. For det er ingen Sinecurepost for mig at staa og arbejde med en Sag, der har voldt saa mange Ubehageligheder og Vanskeligheder.

Det ærede Medlem mente, det kun var et mindre Tab, der kunde være Tale om, selv om det værste skete, at Sparekassen maatte likvidere, idet der da kun kunde være Tale om, at Sparerne vilde tabe 40 pCt. Men man maa huske paa, hvad jeg antydede før, at ved en Fallit eller Likvidation gaar der saa meget til Spilde ud over de 40 pCt., idet en hel Del af de vedkommende Personer jo ikke blot ere Garanter for Sparekassen, men tillige Interessenter i Smør-Eksportforeningen; og derigennem vilde de komme til at lide et meget stort og betydeligt Tab. Det ærede Medlem gjorde en Sammenligning mellem